

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ, ĮSKAITANT GYDYTOJUS REZIDENTUS,
KARANTINO METU ORGANIZUOJANČIŲ IR (AR) TEIKIANČIŲ SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS PASLAUGAS YPAČ PAVOJINGOMIS UŽKREČIAMOSIOMIS LIGOMIS
SERGANTIEMS PACIENTAMS AR VYK DANČIŲ EPIDEMIJŲ PROFILAKTIKOS
PRIEMONES YPAČ PAVOJINGŲ LIGŲ ŽIDINIUOSE, DARBO UŽMOKESČIO DIDINIMO
IR SU Tuo SUSIJUSIŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(NR. TAP-20-627; TAIS NR. 20-5748)**

2020-04-25 Nr. NV-1154

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto, atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 6.1 papunkčiu, teisės akto pavadinimas turi glaustai atspindėti teisės akto reguliavimą dalyką, todėl siūlome svarstyti galimybę Nutarimo projekto ir juo teikiamo Aprašo pavadinimą tikslinti, nurodant tik bendrai subjektą, kuriam bus didinamas darbo užmokestis bei už kokių metų teikiamas paslaugas, t.y. karantino, o visas kitas aplinkybes ir sąlygas dėstant Aprašo 1 punkte, Aprašo apibrėžtyje. Atitinkamai turėtų būti tikslinami ir Aprašo skyrių pavadinimai.

2. Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 32¹ straipsnio pavadinimas įpareigoja nustatyti <...> darbo užmokesčio didinimo ir su tuo susijusių sveikatos priežiūros įstaigų išlaidų apmokėjimą, tačiau minėto Įstatymo nurodyto straipsnio turinyje vartojama tik formuluotė „išlaidas susijusias su šių įstaigų darbuotojų pareiginės algos <....> arba mėnesinės algos didinimu“. Tuo tarpu Apraše, kaip pavyzdžiui, Aprašo 1.2 ir 1.3 papunkčiuose vartojama tik siauresnė formuluotė. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytume Apraše nuosekliai vartoti abi formuluotes arba įsivesti jų trumpinį.

3. Be kita ko, siekiant Apraše formuojamų elgesio taisyklių lakoniškumo, Aprašo 3 punkte vartojamai formulotei “pareiginės algos (darbo užmokesčio) pastoviosios dalies koeficiento arba mėnesinės algos (priklausomai nuo įstaigoje taikomos darbuotojų darbo apmokėjimo sistemos)” siūlytume įvesti trumpinį “darbo užmokestis”.

4. Aprašo 1.1 papunktyje nustatyta, kad Apraše nustatomas darbo užmokesčio didinimas konkrečiu procentiniu dydžiu, tačiau akcentuotina, kad Apraše darbo užmokesčio didinimo konkrečiu procentiniu dydžiu tvarka nenustatoma, tai paliekama sveikatos priežiūros įstaigos vadovo diskrecijai, atsižvelgiant į Aprašo 4-6 punkte nustatytas aplinkybes. Vertinant tai, siūlytume tikslinti Aprašo 1.1 punkto formuluotę.

5. Aprašo 4-6 punktuose vartojamos formuluotės – „mobiliesiems punktai“, „karščiavimo klinika“, „rūšiavimas (triažas)“ (nėra aišku koks ir kieno rūšiavimas turimas omenyje), kurių turinys nėra aiškus, todėl minėtų formuluočių siūlytume atsisakyti arba jas tikslinti.

6. Įstatymas 32¹ str. 1 dalis aiškiai įtvirtina, į ką turi būti atsižvelgiama didinant darbo užmokestį, t.y. *atliekamų funkcijų pobūdį, sudėtingumą, atsakomybės lygį ir darbo krūvį*. Vertinant tai, mūsų nuomone, Vyriausybė išplečia įstatymines nuostatas nustatydamas, kad greitosios medicinos pagalbos paslaugas teikiančių LNSS priklausančių sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, nustatomas ne mažesnis kaip 80 proc. darbo užmokestis, *atsižvelgiant į teikiamų paslaugų specifiką* (Aprašo 7 punktas). Todėl pastaroji nuostata turėtų būti tikslinama arba jos atsisakoma.

7. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytume suvienodinti sąvokas „procentinis dydis“ ir „didinimo procentas“ (žr. Aprašo 3 ir 5 punktai).

8. LNSS nepriklausančios sveikatos priežiūros įstaigos yra privatūs ūkio subjektai, teikiantys sveikatos priežiūros paslaugas. Todėl, vertinant Įstatymo 32¹ str. 1 ir 3 dalies nuostatas, akivaizdu, kad Vyriausybė gali nustatyti, kad minėtiems subjektams bus kompensuojama iš valstybės biudžeto tik padidinimas iki 100 proc., tačiau valstybė negali tokiems ūkio subjektams riboti nustatyti darbuotojams darbo užmokesčio didinimo daugiau nei 100 proc. Vertinant tai, turėtų būti tikslinamas Aprašo 9 punktas.

9. Rekomendacijų 6.1 papunktyje nustatyta, jei teisės akto pavadinimas, kuris prasideda žodžiais „Lietuvos Respublika“, minimas ne kartą, pirmą kartą parašius visą pavadinimą, toliau jis gali būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublika“. Vertinant tai turėtų būti peržiūrėtas Aprašas, kaip pavyzdžiui, Aprašo 11, 12, 14 punktai ir kt.

10. Aprašo 11 punktas turėtų būti suderintas su Aprašo 3 punkte įvestu trumpiniu „paslaugų teikimas“.

11. Aprašo 11 punktas turėtų būti papildytas tuo, kad įstaigos vadovas atsako ne tik už paraiškos, bet ir pagrindimo teisingumą.

12. Svarstyta, ar nereikėtų Aprašo 12 punkte nurodyti, per kiek dienų nuo Vyriausybės nutarimo priėmimo turėtų Finansų ministerija pervesti lėšas Sveikatos apsaugos ministerijai.

13. Siekiant teisinio aiškumo, Aprašo 13 punkte reikėtų nurodyti, nuo ko skaičiuojamas nurodytas 3 darbo dienų terminas.

14. Aprašo 14 punkte ir Aprašo 15.2 papunktyje tiems patiems reiškiniams apibūdinti vartojamos skirtingos formuluotės: „finansų ministro patvirtintos formos sąmata“ ir „Biudžeto lėšų sąmata“, siūlytume jas suderinti.

15. Aprašas ir Sutartis numato pareigą sveikatos priežiūros įstaigai grąžinti nepanaudotas lėšas, tačiau nenumatyta pareiga grąžinti netinkamai (ne pagal paskirtį) panaudotas lėšas, nepagrįstai gautas lėšas. Siūlytina tai įvertinti ir atitinkamai papildyti Aprašą ir Sutartį.

16. Aprašo 18 punkte *nustatyta, kad kilus klausimų, ar sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai gali būti laikomas darbuotoju, karantino metu organizuojančiu ir ar teikiančiu sveikatos priežiūros paslaugas YPUL sergantiems pacientams ar vykdančiu epidemijų profilaktikos priemones YPUKL židiniuose sveikatos priežiūros įstaigos vadovas kreipiasi į Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą prie Sveikatos apsaugos ministerijos, kuris ne vėliau kaip per penkias dienas nuo kreipimosi sveikatos priežiūros įstaigai turi pateikti išvadą.* Tokia nuostata suponuoja, kad minėta institucija tampa įstatymo aiškintoja; be kita ko, nėra aišku, kokio pobūdžio bus teikiamos išvados: rekomendacinės ar privalomos; juk sprendimą dėl užmokesčio didinimo konkrečiam darbuotojui priims vadovas, o kokia atsakomybė bus Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Vertinant šiuos pastebėjimus, visgi, manytume, kad tikslinga apsisprendimo teisę palikti konkrečios įstaigos vadovui.

Atkreiptinas dėmesys, kad Aprašo 18 punkte nurodytas netikslus Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos pavadinimas.

17. Aprašo priede, kuriuo tvirtinamas Sutarties priedas turėtų būti nurodytas konkretus Sutarties pavadinimas, t.y dėl ko Sutartis, siejant su Aprašo 14 punkte nurodytu pavadinimu.

18. Siekiant teisinio aiškumo, turi būti suderintos Sutarties 13.2 ir 14 punktų nuostatos, kuriose nustatyti skirtingi įspėjimo dėl Sutarties nutraukimo terminai.

19. Siūlytume apibrėžti veiklos vertinimo kriterijų Sutarties 2 punkte.

Teisės grupės patarėja

Gerda Štaraitė-Barsulienė

Teisės grupės patarėja

Jelena Kučeriavienė

Gerda Štaraitė-Barsulienė, tel. 8 706 63 791, el. p. gerda.staraite@lrv.lt

